

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnishvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnishvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnishvo „Slov. Naroda“.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 26. aprila.

Budgetna debata je najvžnejša mej vsemi. Poslanci dobijo priliko mnogo težen in želja svojih volilcev v razgovor spraviti, kar drugod ni tako lahko možno. Zato se oglašá mnogo govornikov, najbolj pri generalni debati, kjer se daje politika vlade in raznih strank kritikovati, narode braniti zoper vladno postopanje, ako je to nepostavno itd. Danes ob 10. uri oglašali so se govorniki za generalno debato. Levičarji so naznanili 28 govornikov; načelnik jim je znani Carneri.

Desničarji pošljejo v generalno debato 26 govornikov, slovenskih pet: Kluna, Vošnjaka, Šukljeja, Ferjančiča in Gregorca. Pri žrebanji je Klun zadel 1. mesto, Vošnjak 9., Šuklje 24., Ferjančič 20. in Gregorec 22. Toda Klun je svoje mesto prepustil Hausnerju, Šuklje pa je dobil 2. mesto od češkega poslanca Dürha. Ker bode govorilo samo kakih 7—8 govornikov, pride od Slovencev bržčas samo g. Šuklje na vrsto.

Poročevalec Matuš priporoča kratko predloženi proračun. Prvi govori proti bivši Wildhauski graščak in slovenozerec Carneri. Človek ga lože poslušá nego gleda. Vender letos so celo njegovi pristaši bili ž njim nezadovoljni, ker je silno slabo govoril. Malo je grofa Taaffeja podrezal, nekoliko se Slovincem porogal, da sami tožijo, da se jim slabše godi nego poprej. To je bilo še z nekoliko nemških vzdihljejev začinjeno, češ, Nemci krivice trpijo v Avstriji. Za njim pride prvi govornik desničar na vrsto, poljski poslanec Hausner. Zagovarjal je temeljito finančno postopanje svojega rojaka, ministra Dunajevskega, ter naglašal, da so naši finančni odnošaji boljši od ruskih. Po njegovem mnenji bi se dalo mnogo davka še dobiti od žganja, od prihodnine itd., kakih 60 milijonov več, kakor do sedaj. Po tem takem bi se dala hišna razrednina, gruntne davek, cena soli znižati in loterijo predrugačiti. Njegov govor bil je prezanimiv in poučljiv. Zlasti čudno je bilo, kar je povedal o znani štedilni komisiji, katerej načelnik je bil, če se pisatelj ne moti, grof Hohenwart. Po njegovih izjavah je komisija že leta 1884 svoje delo dokončala — izvrstno; posebno grofa Riharda Klam Martinica razprava o finančnih zadevah. Hausnerja pobijati skuša jud Menger, pa se mu malo posreči. Le ko je o zatiranji nemštva začel jadikovati, klicali so mu pristaši bravo.

Jutri pride Šuklje na vrsto. Če bode vsega vkupe 18 govornikov, dobi tudi Gregorec še besedo, ker mu je gosp. Vošnjak svoje 9. mesto prepustil.

Na Dunaji, 27. aprila 1887.

Pri današnjem nadaljevanji budgetne debate poprime prvi za besedo g. prof. Šuklje. V 1½ uro trajajočem govoru razpravlja v prvi vrsti državni proračun sam, o katerem se, kakor znano, v tej obširni debati le sem ter tja govori in je v obče le malo veččakov v zbornici, da bi mogli budgetarno govoriti. Zato čestitamo gospodu govorniku, da je v tako kratki dobi poslanstva prodril v tmine proračuna. — Šuklje izračuna manjši deficit v ožjem pomenu, kakor ga budgetni odbor sam in vladna predloga določujeta, ker odšteva od splošnjega primanjkljaja vse izdatke, ki se vrše jedenkrat za vselej in izdatke za produktivna podvzetja, — in

poudarja, da ne računi vladi na ljubo, ker za to nemamo Slovenci povoda, kateri izdihujemo izvzemši Kranjsko v vseh družih deželah pod kruto roko nemških oziroma italijanskih večin. Da se avstrijske finance zboljšajo priporoča davčno reformo, katera bi morala dovesti do tega, da bi se gruntne in hišne davek znižala, ker ta dva davka sta neprijemno visoka, kakor je to tudi včeraj Hausner dokazal, — pravi dalje, da konkurenca inozemstva toliko upliva na zemljiške dohodke, da bode brezdomno bodoča številka teh dohodkov, ki se bode določevala v postavni dobi 15 let od novega zemljiškega davka sem, manjša in kar bode državi odpadlo pri teh dveh davkih, treba bode nadomestiti z novimi dohodki iz obdačenja — mobilnega kapitala. — Malega trgovca, obrtnika itd. davčni urad vselej najde in ga občutljivo zadene, — klanja se pa, ko se približa kapitalistu. — Govornik dalje pobija davek na sol, ki najobčutljivejše zadeva oni del prebivalstva, ki uživa vegetabilčno hrano, torej polje telca, priporoča pa davek na žganje, katerega uživanje se tako grozno širi in je tudi že na Kranjskem prouzročilo, da prosto ljudstvo ni več tako krepko, kakor je še pred nekolikimi leti bilo, kakor kažejo vojaški nabori.

V političnem delu svojega govora zavrača govornik Carnerija, ki je trdil, da je deželni predsednik kranjski izrekel, da stavljenje spomenika Anastaziju Grünu žali narodni čut slovenskega prebivalstva Ljubljanskega, on da ni nikdar stopil iz one reserve, katero mu nalaga njegovo vzvišeno dostojanstvo, — pač pa da se je obrnila vsa nevolja slovenskega prebivalstva Ljubljanskega proti nemškimi turnarjem, kateri s to slavnostjo, podprti po Celjskih tovariših, neso družega kakor demonstrovali in slovensko ljudstvo izzivali, — kakor so dovolj dokazala njih lastna glasila. — Omenja dalje kako slepo in strastno grdi nasprotna žurnalistika naše ljudstvo, kako je surovo in nasilno, spominja slepega strahu okrajnega zdravnika dr. B. iz Kamnika, kateri je domišljajoč si, da mu preti napad od slovenskega fanta, bežal, in omenja kako se zlorabijo taki dogodki v to, da se opisujejo razmere na Kranjskem, kakor osobni svobodi nevarne. Najbolje pa pošteno nprav slovenskega ljudstva osvetluje s tem, da kaže na besede dr. Heisberga v budgetnem odseku, katere dajejo hvalo kaznjencem,

LISTEK.

Potopisne arabeske.

(Tretja serija.)

VI.

Gospod urednik! Izvestno ste zdaj Vi meni na rovaš zarezali baš isti greh, katerega sem nekoč jaz očital prijatelju Spectabilisu, namreč: lenobo. No, po mojem molčanju celih sedem tednov bi res mogli soditi, da sem se naposled i jaz polenil, ali kakor bi dejal Štajarec, da se mi je Lenart obesil na hrbet. Toda, v svoje „zaščičenje“ moram Vam izpovedati, da mojemu molku né izvor v lenčarjenji, temveč polotila se me je bila poslednji čas neka apatija, rekel bi, stud do večnega, bezkoristnega „pisarjenja“. In prosim Vas: kako naj bi se mi tudi hotelo „pisariti“, ko sem bil ostal nazadnje — tako sam tu zdolaj pod črto, da me je bilo kar strah in groza zevajoče praznote okrog mene. Vrgel sem naposled tudi jaz pero v koš ter sklenil — izginoti za vselej s podlistkarskega obzorja...

A čujte! Po dolgi postni tihoti zapeli so nam zopet Velikonočni zvonovi in veseli spev aleluje je zadonel po ustajajoči prirodi. Čudodelni diš spomladnega ustajenja pa je prevel tudi zapuščeno prtiličje Vašega lista: oživil Vam je zopet pisatelja „Nedeljskih pisem“ ter uzbudil našega Spectabilisa iz trimesečnega dremanja. In glejte! Dub občega pomlajenja je prešinol naposled i mene, starega nemirneža, da se čutim zopet čilega za polet v širni svet. Pobral sem vnovič zavrženo pero ter se ojačil še jedenkrat, da Vas izpremim naposled vender še v predivno, z lovorikami obsenčeno Liburnijo, kamor Vas vabim že kaka tri leta. Blagovolite se torej potruditi z menoj še samo za jeden korak naprej in pred Vami se razgrnejo — čudesa slavljene „Liburnijske riviere“, o kateri so se baš o letošnji Velikonoči prepevale navdušene himne po vsem avstrijskem časopisji!

Jedva je drugo jutro po mojem prihodu v Picčan solnce posijalo izza Učke Gore, ostavil sem podrtine starodavne stolice sv. Nicefora ter nadaljeval svoje potovanje proti morju.

Na iztočni strani Picana, doli okrog hriba prostira se prijazna dolina. Po njej teče rečica Raša. Ta izvira v Čepiškem jezeru in se izliva ondi mej Labinom in Barbanom v kvarnerski zaliv. Ta neznatna rečica je bila nekoč mejnik mej Istro in Liburnijo ter je še danes mejna reka mej Istro in Hrvatsko. Treba vedeti, da ima narod tu v Istri glede razdelitve svoje pokrajine svojo osebo geografsko. Po tej iztočno morsko obrežje isterskega polotoka ne pripada k Istri; torej se naši Liburnijani ne prištevajo Istranom, temveč primorskim Hrvatom. Istrani so jim oni preko Učke, t. j. ob zapadnem njenem pobočji. Prebivalci Pazinskega in Labinskega okraja imenujejo dolenjo in zapadno Istro Benečijo, stanovniki Benečije pa pravijo prvim Bezjaki, njih domovini pa Bezjačija, tudi Kraljevina.

Doli ob Raši se cesta razteka na tri panoge. Dočim glavna njena proga drži v premi potezi skoz gozd v Kršan in Plomin ter neposredno na morsko obrežje, vije se jedna postranski panog na levo doli k jezeru, druga pa na desno gori v Šumber itd. Dasi bi bil po premi cesti dospel najhitreje k zaželjenemu smotru, k morju, stopil sem ipak na desno

ki so tako požrtvovalno pomagali pri požaru v Kočah na Koroškem, in so, oni kaznjenci, varovali, da tatovi krasti neso mogli. — Heilsberg pa da je pri tej pohvali jedino opustil omeniti, da so ti kaznjenci bili sami — Slovenci.

Končuje govornik s tem, da dokazuje, da denašnja levica ni sposobna vladi biti za zaslombo, če prav vlada stoji nad strankami, ker vendar mora imeti večino v zboru — oni levičarji pa še v opoziciji ne zmorejo jedinstva in soglasja. — Govorniku se je od mnogih strani čestitalo.

Za Šukljejem govori obširno pl. Plener.

O Italiji.

Angleški mesečnik „Fortnightly Review“, prinaša že nekaj časa jako zanimive članke ob evropskem položaju, kateri vzbujajo občno pozornost. Članki so brezimni in misli se, kakor smo že omenili, da je njih duševni oča znani duhoviti državnik Charles Dilke. V zvezku, izišlem dne 25. t. m. je na vrsti Italija, katerej je posvečen članek, obsežajoč trideset tiskanih strani. V članku se pravi mej drugim:

„Inozemcu je težko, zasledovati italijanske politike tir, ako si na pr. pod naslovom „levica“ misli kompaktno stranko, kajti mej levico, ki ima v zbornici veliko večino, so pristaši in nasprotniki ministertva, so radikalci, socijalisti, republikanski protisocijalisti in celo konservativci. Levica se sestavlja iz mnogih malih frakcij, ki se ne ločijo po gotovih načelih in iz tega prihaja, da se v njej pojavljajo najčudnejše skupine, pri katerih imajo osebnosti glavno ulogo.“ Pisatelj potem opisuje, kako se Depretis zdaj na levico, zdaj na desnico opira, ne da bi predrugail svoje politike smoter, potem pa pravi, da je vsa zbornica v dveh točkah skoro soglasna, in to glede vnanje politike in pa glede posvetne oblasti papeževe. Nobena stranka bi ne bila za to, da bi se slednja zopet ustanovila. V Vatikanu to dobro vedo, zaradi tega ondu tudi ne goje praznih nad, zlasti ker je papež oboroženo umešavanje z vso odločnostjo odklonil in bi je tudi v bodoče odklanjal. — Nemško-avstrijsko-italijanska zveza, nadaljuje pisatelj, je narodu nepopularna, a ne radi tega, da bi se rajši približali Francoski, marveč zagledaj, ker bi si radi pridržali prosto roko. ter iz vsacega položaja radi vlekli največji dobiček.

Mej Anglijo in Italijo so velike simpatije, ker se Anglija vedno prijazno kaže mladi kraljevini in ker je to prijaznost najbolje pokazala s tem, da je Garibaldijevo ekspedicijo v Sicilijo javno podpirala. To približevanje postalo je še intimnejše, ko je Gladstone Italiji napravil ponudbo, da bi vkupe zaseli Egipt, akoravno se je ponudba po nasvetu Bismarckovem odklonila. Kar je patrijotičnih državljkov, ne mislijo na to, da bi Nizzo in Savojo zahtevali nazaj, ker bi s tem v Francozih dobili nespravljivega sovražnika in bi vedno morali biti pripravljeni in oboroženi, da bi te pokrajine branili pred republiko. Savoja sama, da jej je na voljo dano, bi se rajši pridružila Švici, v Nizzi sicer Francozov ne obožavajo, a nima niti najmanjše želje, priklopiti se Italiji.

Kar se tiče Albanske, čaka Italija ugodnega trenutka. Vse stranke pa so v tem soglasne, da mora dobiti Italija prej ali slej Južno Tirolsko, možno celo kot prostovoljno darilo Avstrije, katera bi si s tem

pridobila Italije pripomoč v boji proti Rusiji. Da bi si pa prisvojili Trst in del Dalmacije, o tem ni več upanja, kakor tudi glede Korzike in Malte ne.

Rečeni članek razpravlja potem Italije vojno silo na kopnem in na morji. Vojno brodovje italijansko pisatelj zelo hvali, rekoč, da je prekosita samo Angleška in Francoska. Francoske republike vojno brodovje v zvezi z ruskim „bodi slednje še tako slabo“, pa je silneje, nego Italije Avstrije in Nemčije skupno brodovje.

Potem je obširnejše govor o razmerah mej kraljevino in Vatikanom. Pisatelj naglašja, da je narod vseskozi katolišk in celo cerkve najhujši nasprotniki svoje otroke pošiljajo v šole, ki so pod duhovnikov vodstvom. Res je, da bi politično nasprotstvo mej papežem in vlado, ako se to preporno vprašanje kmalu ne odstrani, utegnito izzvati protikatoliško gibanje, slednje pa močno razširiti se, a doslej tega ni še prav nič čutiti. Nedoumno je pa vendar na prvi pogled, zakaj Vatikan svojim vernim še vedno prepoveduje udeležbo pri volitvah, ker ima vsled tega proticerkvena večina vso oblast in daje zakone, katerim se morajo papeža ustaši pokoriti. Tolmačiti se pa to more z bojaznijo, da bi vatikanska manjina imela še slabše posledice.

To so glavne misli angleškega državljkov o kraljevini italijanski in njenih odnošajih k sosednim državam.

Iz Trsta.

Te dni, ko je v gosposki zbornici Schmerling pobijal Pražakove naredbe ter util, da je jedino nemški jezik kompetenten biti sodni jezik, začel je tudi „Indipendente“ tožiti, kakor Jeremija pod vrkami.

Modrijani omenjenega lista pobijali so Pražaka in Schmerlinga v jedni sapi: Pražaka, ker bi po njegovih naredbah pridobil slovenski jezik v sodni upravi uprav tisto pravico, katero uživa dandanes italijanski jezik, Schmerlinga pa za to, ker bi rad vzel italijanskemu jeziku privilegije, vsled katerih je italijanščina izključljivo uradni jezik v notranjih in zvanjih poslih. Italijanska gospoda se zaganja v germanizatorja Schmerlinga, zaklinja pa vse mestne korporacije, urade, vsa društva in vse posamične uplivne može, da naj delajo z vso energijo, vstrajnostjo in vsem razumom na to, da ohranijo italijanščini privilegije, ki jih je imela do sedaj pri sodiščih v Trstu in Istri. Pravijo, da si te pravice ne smejo dati vzeti, ker bi to oviralo tudi njih kulturni razvoj! Čudna logika, kaj ne! Ako bi Slovenci in Hrvatje bili Italijanom ravnopravni, ako bi se tudi nam sodilo v našem jeziku, kakor se sodi Italijanom v italijanskem, so pa ti dovolj nesramni, da trdijo, da se jim godi krivica. Zatirati Slované, braniti in ovirati njih kulturni razvoj na vse mogoče načine, to je italijanska pravica, in postava, ki bi storila takemu gospodarstvu konec, je po mnenji italijanskih pismoukov krivična! Lepe nazore imajo ti ljudje in še lepši je njih liberalizem. Škoda, da ni mej našimi državnimi poslanci moža, ki bi se potrudil naslikati te gospode, kakor umujejo in snujejo, morda bi ministere vendar zanimalo čuti, kako vrlu napreduje in se krepi avstrijska misel v Istri, Trstu in Furlaniji. Izjavljena je želja, da bi kdo spisal „Res litorale“, to bi bilo v resnici dobro, gradiva bi imel dovolj. Ne bilo bi treba mnogo

zbirati, kamor koli posežeš, kamor se obrneš, povsod najdeš kaj, česar slavna Tržaška vlada neče in Dunajska pa ne more vedeti, ker jej prva meče pesek v oči. Sedaj pa naj vam povem nekoliko o istrskih „šiorih“, „grofih“ in „markezih“.

Vsak „šior“, conte ali marchese je veleposestnik in odeluh. Vsi kmetje so pri njem tako zadolženi, da jim je nemogoče izkupati se. Mož jih ima torej popolnem v svoji oblasti in dela z njimi, kar hoče. Polje mu morajo obdelovati za malo manj kot zastonj, ni čuda torej, da tem „aristokratom“ poljedelstvo nese. Da pa svoj narod res ljubijo, da delajo na to, da bi mu pomagali do blagostanja, da bi širili mej njim prosveto, vidi se iz tega, da so vse svoje kmete materijalno popolnem uničili, tako da tem revežem ni ostalo družega, ko pot, po kateri hodijo. O i signori conti e marchesi so res liberalni in plemeniti ljudje!

Ti plemenitaši sami delajo le na to, da na rod vedno bolj boža in propada, skrbijo pa tudi za to, da mu ne pride od nobene strani pomoč. V Kopru prosilo je več tujih podjetnikov dovoljenja, osnovati tovarne, (hoteli so tam osnovati že tovarno za duhan, sardale, platno itd.), a liberalni marchesi in conti so take prošnje vse zavrnili rekoč: nečemo, da bi nas germanizovali ali pa počesili. V resnici pa je bila taka: Ko bi osnovali v Kopru tovarne, hodili bi vsi ljudje tja delat in conti in marchesi, bi morali potem svoje delavce plačevati, dočim jim njih dolžniki sedaj skoro zastonj obdelujejo polja! Tako ti gospodje zavijejo najgrši egoizem v plašč svetega naučenja „per l'avita“ coltura italiana.“

Ker govorimo baš o Kopru naj povem še par besedic o teh prečudnih liberalcih. Pred nekimi leti zasadila je bila vlada ob morski obali, ki je bila poprej gola, „pinus austriaca“. Ko so sadike že lepo vzrastle in je bila prejšnja goličava zelena. uredili so nasado in deli k drevesom tudi tablice z dotičnim imenom. Ko so ti ubogi Koprčani, ki so do sedaj nič slabega sluteč živeli mirno in kolikor mogoče zadovoljno, čitali, da so njih goličave zasadili s pinus austriaca, polotila se jih je sveta jeza, vzdignili so se po noči in izruvali vsa tista drevesca, ki so delala sramoto italijanskemu Kopru. Tako lepo se razvija in krepi avstrijska misel v Istri. Pa ne samo to. Komu je neznano, kako s pisanim očesom gledajo istrski šiori vsacega, o katerem sumijo, da je avstrijskega mišljenja. Koprčani posebno častnikov ne morejo trpeti. Pripetilo se je, ni davno tega, da je sedel nek stotnik zvečer doma pri svoji mizi in pisal. Kar najedenkrat prileti kamen z ulice v sobo, stotniku baš mimo glave, a k sreči ga ni zadel. Od seh dob hodijo vsak večer vojaške patrolje po mestu. To pa Koprčane tako jezi, da vedno drezajo župana in magistrat, naj to zabrani. Reveži ne vedo, da v tej zadevi nimajo najmanjše pravice. Dalo bi se povedati še sto in sto drugih dogodov, ki pričajo kako zveste podanike ima Avstrija v Italijanih. Slavna Tržaška in Dunajska vlada jih božata in negujeta na vse mogoče načine, tepeta pa nas Slovence in Hrvatje, ki smo zvesti državljani. Meni se zdi, kakor bi bili mi nekaki gladijatori, katere vlada kolje v večje veselje italijanskim gospodom. Čas bi bil, da se mi spametimo ter se učimo torej pri Italijanih, kako treba delati, da se kaj doseže.

*) Bolje bi bilo a vida Stavec.

po hribu navzgor, da pogledam, kakšen je svet na onej strani hriba.

Na tak način sem napravil na svojem potovanji marsikater „nepotreben“ korak, samo da sem Vam ujel kak bore razgled, star ogoljen napis ali kako drugo čelarno znamenitost, za katero se ne zmeni sicer živ krst.

No, v Šumber se mi ni baš splačalo hoditi. Jedin dobiček sem dosegel, da sem od ondot stoprav videl slavni Pičan v najslikovitejši njegovi podobi. Hrib, na katerem stoje Pičanske ruševine, kaže se tu z juga en profil in je ves obrasel s trsjem in z različnim južnim drevjem. Izmej bujnega rastlinstva na njegovem vrhuncu se dvigajo za podrtin obzidjem sive mestne hiše. Nad njimi pa se vzpenja v sinji vzduh belo-kameniti zvonik, nalik morskemu svetilniku, stoječemu na skalovitem otoku sredi zelenega valovja...

Šumber je sicer znatno selo z župno cerkvijo, katero ima nad 700 prebivalcev, trdne kamene hiše; ali strehe so Vam vse — slamnate, kakeršnih mi je v izobilji na ogledovanje — v neposrednem obližji sijajne Vaše stolice. Te slamnate strehe Šum-

berske omenjam Vam le za to, ker te v obče tu v Istri neso običajne... Svoje ime je Šumber dobil po starem gradu, kateremu so bili prvotni gospodarji neki Šumbergi. Sedaj je taisti lastnina grofov Brigide.

Svét okrog Šumbra je kaj divji. Tu ne vidite družega, kakor redko gnelčje, rastoče mej gramdami sivega skalovja, ob katerih sevajo globoke špilje in strmo navzdol razorane kadunje.

Nekoliko višje gori na razploščenem holmu je sv. Nedjelja, lepo, imovito selo, sredi bujnih vinogradov in ovočnih nasadov — vabljiva oaza sredi kamenite puščave. Selo ima kakih 700 prebivalcev, zgolj Hrvatov seveda, mej katere se je naselila, kakor drugod po Istri in po vsem našem Primorju sploh, za pobiljšek — dvojica karneljških lihvarjev.

Okrog sela, kakor sem rekel, šopiri se puščava. Na jugu tja doli do Labina, dvigajočega se ondi na strmem bregu, prostira se gola planota, znižujoča se na desno doli v Raško drago. Tu ne zagledate družega, kakor tu pa tam kako „štancijo“, pristavo, tega ali onega Labinskega „šijorona“ — ode-ruha. In na severni plati navzdol proti Kršanu je

nametanega toliko skalovja, da bi človek mislil, da se je ondi najprej pretrgala tista nesrečna vreča, iz katere je hudič, po narodni pravljici, razsul vse kamenje po našem Krasi. Znatizeljen, kakor sem že kar sem živ, zlezal sem Vam tu na jedno teh samoraslih apnenih piramid in pred ostrmelim pogledom se mi razgrne očarljiv prizor: Tu na severu, v okviru temnega lesovja, ob vznožji mogočne Učke, leži razpeto — srebrno zrcalo Čepiškega jezera. Zadaj gori za njim se razgreba slavna domovina isterskih Vlakov ali Čiribirov. — In jezzeru na desno se dviga sivoskalni Sisol. Ob njem se odpira dražestna perspektiva, v katere sinjem ozadji se mi prikažejo — kvarnerski otoci. In, gospod urednik, ko sem zagledal te otoke, prevzelo me je toli neutešno hrepenenje po — morji, da se nisem mogel več uzdržati, da bi mu ne bil pohitel naproti! Napotil sem se torej naravnost navzdol proti Kršanu, ne da bi se bil brigal, kod in kako se suče steza mej mogočnim skalovjem. No, prehodil sem sicer lep kos našega Krasa ter videl po njem precejšnje izobilje kamenja; ali pečin, kakeršne so nagromadene tu nad Kršanom, — teh

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. aprila.

Naučno ministerstvo je nekda opustilo misel, da bi se na gimnazijah osnoval 9. razred. Učni red se bode pa tako premenil, da se nekateri predmeti ne bodo po dvakrat poučevali, kakor se sedaj godi, ko se isti stvar na nižji gimnaziji bolj elementarno, na višji pa temeljiteje poučuje. Zalaganje šolskih knjig za srednje šole bode nekda prevzela c. kr. žaložba šolskih knjig.

Dunajski listi poročajo, da je cesar podelil **ministru vnanjih zadev** grofu Kalnokyju red zlatega runa.

Vnanje države.

Kakor so „Moskovskija Vjedomosti“ izvedele, je knez Battenberg obljubil **bolgarskemu** regentstvu, da se vrne v Sofijo, ako se proglasi Bolgarija za nezavisno kraljevino, premeni ustava in njegovemu povratu pritrdijo velevlasti. Če je to poročilo resnično, Battenberžan nikdar ne pride na bolgarski prestol, ker ni misliti, da bi to odobrile velevlasti. — Policija prišla je v Sofiji na sled zaroti Cankovcev. Zarotniki so nameravali umoriti več ministrov in višjih častnikov in odbornikov tako imenovane patrijotične lige ali bolje rečeno društva ovaduhov. Doslej so zaprli štiri bivše častnike, katere dolže soudeležitve pri zaroti. — Poročilo, da je Bolgarija dobila denarjev na posodo, se ne potrjuje.

Ker pogajanja **turškega** komisarja Rize beja z **bolgarsko** vlado nima nobenega uspeha, sklenila je turška vlada komisarja poklicati iz Sofije. — Potovanje bolgarskih regentov po Vzhodni Rumeliji vznemirja turško vlado. V Carigradu sodijo, da se Bolgari na kaj pripravljajo. Morda nameravajo proglasiti popolno nezavisnost Bolgarije. To potovanje pa tudi draži Rusijo, ker povsod vladni pristasi prirejajo protiruske demonstracije. Turki se boje, da bodo Bolgari s svojim izzivanjem prisilili Rusijo, poseči v bolgarske zadeve, kar bi utegnili dati povod velike evropske vojni.

Kakor časopisi poročajo, je **ruski** veleposlanik Nelidov svetoval **turški** vladi, da bi Rusija in Turcija imenovali Bolgarom novega regenta, katerega bi spremljala v Sofijo ruski in turški komisar. Regent bi razpustil s-branje, ki bi potem dotičnega regenta volilo knezom. O tem nasvetu se je že posvetoval turški ministerški svet in ga je zavrgel, ker bi Bolgari gotovo ne bili zadovoljni z ruskim predlogom.

Kakor se kaže, misli **Srbija** premeniti svojo notranjo in vnanjo politiko. Ne le, da je kralj obiskal ruskega zastopnika, ampak tudi kraljica ne pojde letos v Avstrijo v toplice, ampak nekam v Krim, kamor prihajajo člani ruske carske rodovine. Iz tega se sklepa, da se hoče Srbija bolj približati Rusiji. Stališče sedanjega ministerstva je precej omajano. Govori se, da je ministerstvo že dalo ostavko. Kralj je že poklical k sebi več opozicijonalcov in se je z njimi posvetoval o sestavi nove vlade.

Mnogo so časopisi pisali o tem, da **ruski** minister vnanjih zadev ni dobil reda sv. Vladimirja. O tem se piše „Russische Rundschau“ iz Peterburga: Inozemski listi bavijo se mnogo s tem, da N. K. Giers ni bil odlikovan. Zagotoviti moramo, da bi ne bilo nobenega večjega nasprotnika temu odlikovanju, ki se je bilo sklenilo, potem pa zopet opustilo, kakor Nikolaj Karlovič Giers sam. Komentari, katere je delalo vnanje časopisje, morali se v N. K. Giersu prijaznih krogih vzbujati opozicijo, če ne nevoljo proti vsacemu odlikovanju. Kaj bi na pr. rekel knez Bismarck ali grof Kalnoky, ko bi se trdilo, da je to ali ono odlikovanje, katero mu je podelil vladar, znamenje zaslug, ki jih je

bil sem se vendarle nekam ustrašil. Na desno in levo, spredaj in zadaj, — po vsem širnem okrožji štrlele so iz tal velikanske skale, tu smelo po konci vzpete, visiko, kot dvonadstropne hiše, tam podrte nalik navzkriž porušnim stebrom kake pravečne zgradbe. In vse to razmetano skalovje je zgručeno tu in tam v toli slikovitem meteži, drugo ob drugo, da se jedva preplazite mej njim skozi. Nehoté se tukaj spomnite Samsona, podirajočega oni tempelj, pod katerega razvalinami je pokopal sebe in nagejive Filistejce. Dozdeva se Vam, da so se s temi kamenimi grudami v mračnem praveku kepali milotoški Gigantje in Ciklopi. Treznoglednemu geologu to skalovje seveda ni nič drugega, kot razvaline pravečnega jezera mej Čepiškim jezerom in morjem, katerega je valovje izpodjelo in raztrgalo v teku dolgih tisočletij...

Ves uspehan sem dospel v Kršan. To Vam je kaj bedno, na pol razrušeno selo; ipak ima čez 1.100 prebivalcev. Ne daleč od sela, sredi divjega skalovja stojé razvaline sredoveškega grada Kršana, kateri je bil razrušen že pred 200 leti.

Rad bi bil krenil ob jezeru navzgor mej prej omenjene Vlahe ali kakor jih imenujejo Lah, Čiri-

storil kakej tujej vladi? Preobračalo se je to nameravano odlikovanje tako, kakor bi se s tem ne odlikoval ruski minister vnanjih zadev, ampak Nemčija in Avstrija, kar je neprijetno dirnolo Giersove prijatelje v Peterburgu. N. K. Giers je brez dvojbe predstavil mirovne ideje v Rusiji, toda je pred vsem Rus in ponosen na svojo rusko politiko. Kakor knez Bismarck pri vsacej priložnosti naglašja svojo narodno politiko in se je grof Kalnoky nedavno jako odkrito izrekel o svojih avstrijskih (ruski nasprotniki Avstrije pravijo celo „madjarskih“) nazorih, ravno tako hoče N. K. Giers povsod veljati za Rusa, in njegovi mnogobrojni ter uplivni privrženci ob Nevi ne slišijo radi, ako se podtika Giersovej politiki prevelika naklonjenost Nemčiji ali Avstriji. Vse Giersa postopanje v bolgarskem vprašanji bilo je in ostane rusko, če se je začelo govoriti, da bode odlikovan, ker v tem vprašanji postopa tako, kakor je Nemčiji in Avstriji ugodno, moralo je odlikovanje, če se je sploh na to mislilo, zgubiti vso vrednost.

Če se tudi **Rusija** morda ne bode oficijalno udeležila **francoske** razstave, vendar se je bode udeležilo mnogo ruskih obrtnikov in umetnikov. Kakor čitamo v ruskih listih pripravljajo že razna dela za razstavo. — Naj se konča Schnaeblova afera kakor koli, vsekakor bode še bolj utrdila prijateljstvo mej Rusijo in Francijo. Poslednja je sedaj našla priložnost, pokazati svojo naklonjenost Francozom. Kakor poročajo francoski listi, je car ukazal ministerstvu vnanjih zadev, da naj obrača vso pozornost tej aferi, ki utegne še motiti evropski mir. Ko bi Nemčija priznala krivdo svojih agentov in izpustila Schnaeblo, ne bode Rusija ničesar storila. Ko bi Nemčija hotela začeti boj, bode Rusija porabila vso svojo avtoriteto, da se ohrani mir, ki ne sme biti zavisen od svojevoljnosti nemških agentov. Nemčija bode najbrž prisiljena prijenjati, v Franciji se pa bodo povečšale simpatije do Rusije, katera bode s svojo avtoriteto zabranila, da je Bismarck ne bode mogel ponižati.

Da so odnosi mej **Nemčijo** in **Francijo** precej napeti, kaže to, da Nemčija hitro pomnožuje vojske v Alzaciji in Loreni. Sedaj že ima Nemčija v teh dveh deželah 90.000 vojakov. Po železnici Coblenz-Metz prevažajo se poslednje dni močni oddelki vojske. — Schnaeblova afera tudi ne bode še kmalu rešena. Vse kaže, da v Berlinu žele, celo stvar še na dolgo vleči. Morda res Bismarck želi, da bi Francozi začeli vojno, ker se nadeja, da v tem slučaju bi jih Rusi ne podpirali, kar bi se pa zgodilo, ko bi jim Nemčija napovedala vojno. V Berlinu mislijo, da bode francoski narod silil vlado v vojno, ako se Schnaeblova afera kmalu ne reši. Ker se izid prve preiskave ne strinja z rezultatom francoske preiskave, ukazal je Bismarck nekda, da se preiskavanje z nova začne, kar pa zna precej dolgo trajati. V Parizu pa v tem nevolja narašča in nekateri listi že zahtevajo, da bi se iztirali vsi Nemci, ali da bi vsaj noben Francoz Nemca v službo ne vzel. Kdor daje delati pri nemškem krojači ali čevljarji, je izdajca.

Nemškemu državnemu zboru predložil je vojni minister Bronsart predlogo o dopolnilnem kreditu za vojsko. Utemeljeval jo je s tem, da so se potrebščine za vojsko zvečšale, ker se je povečšala stalna vojska. Treba je tudi graditi trdnjave in strategične železnice. V tem oziru se v sedanjem času varčevati ne more. Vodja narodnih liberalcev Bennigsen izrekel je pomislke proti povišanju vojske, kar je napravilo velik utis. Samo Prusiji bi se vsako leto naložilo 48 milijonov novih bremen, kje pa hoče vzeti denar? Rickert in Richter sta se pa izrekla, da je zahtevanje vojnega ministra nečuvno. Na to je prišel knez Bismarck v dvorano. Ko so ga poučili, kaka je bila debata, poklical je Bennigsen k sebi in se precej dolgo razgovarjal z njim. Predloga se je izročila odseku, ko jo je poprej še zagovarjal vojni minister.

bire, toda srce me je gnalo k morju. No, prijatelj, ki se je bil baš vrnil izmej teh Vlahov, pravil mi je kaj čelarne reči o njih. Zlasti mi ni mogel prehlaliti njihove — lenobe.

Ti istrski Vlasi so, kakor Vam znano, Rumunci, ki so se priselili v Istro v 15.—16. veku. Stanujejo v selih Žejanih, v Sušnjevi, Brdu ob Čepiškem jezeru, potem v Grobniku, v selu ob cesti iz Sušnjevice v Pazin. Dan danes jih je okolu 3000. Dasi so se sicer več ali manje že aklimatizovali, ipak neso popustili po vse prvotnega jezika svojega. Seveda je zdaj že precej pomešan s hrvaščino. Za vzgled te njihove mešanice prepisal sem Vam Vlaški očenaš:

„Čače nostru, karle šti en čer, neka se spune volja ate, kum en čer, aša ši pre pemint. Pera nostre saka zi de nam astez. Odprostè nam dužan, ka ši noi odprostim alu nostri dužnič. Neka nuna tu vezi en napastovanje, nekana zbavešt de zvaka slabè. Amen.“

Kakor vidite, naši Vlasi neso baš prepredantni: jedna prošnja v očenaši več ali manje, to jim ne moti pobožnosti...

Iz Kršana sem se odpeljal v Plomin ter od ondod na morsko obalo, in — o tem prihodnjič!

Prostoslav Kretanov.

Drugo branje cerkvene predloge v **pruske** zbornici poslancev ni bilo nič posebno zanimivo. Za predlogo so glasovali konservativci in katoliški centum in nekaj narodnih liberalcev. Paragraf za paragrafom je bil vsprejet, če tudi z majhno večino. Zbornica je predlogo vsprejela tudi v tretjem branji.

V **angleške** spodnji zbornici objavil je državni podtajnik za Indijo, da se ustanek v Afganistanu ne razširja. Emirove čete so v več krajih zmagale ustajnike. Državni podtajnik vnanjih zadev je pa izjavil, da poročilo o govoru generalnega konzula v Plovdivu pri banketu na čast regentom ni popolnem istinito. Jones ni nič govoril o prizadevanjih ruskega velikana, kajti Rusije v svojem govoru še omenil ni.

Nekateri večji ruski listi so proti temu, da bi Rusija začela vojno zaradi **Afganistana**. Po njih mislih, bi ne bilo pametno ustrezati onim vlastim, ki bi rade, da se Rusija zamota v vojno v Aziji, da potom ne bode mogla uplivati na evropsko politiko. Ruska vlada je pa sklenila še čakati, da se v Afganistanu stvari dalje razvijo. Naročila je pa generalu Komarovu, da naj bode pripravljen, ko bi le bilo potreba poseči v afganske zadeve. Rusi so preverjeni, da bodo zmotnjave počasi tako oslabil Afganistan, da si ga bodo lahko brez posebnega truda prisvojili. Ustaja Ghilzajev je pa tudi resnejša, nego mislijo Angleži. Zaseli so vse doline in so teske, po katerih drže ceste v Indijo. Ghilzai so jako pogumni gorci. Njim manjka le še pravega voditelja in jedinosti, sicer bi gotovo zmagali emirovo vojsko.

Dopisi.

Od beneške meje 25. aprila. (Nekaj o beneških Slovencih. II.) V svojem prvem dopisu o tem predmetu v 80. števil „Slov. Naroda“ sem dejal, da so beneški Slovenci zelo konservativni, da zelo ljubijo narečje svoje in da se nam je prav temu zahvaliti, če nam na onej strani Julijskih Alp še žive mili bratje, da jih v teku tilihih stoletij ni poplavilo gospodujoče jim morje italijansko. — Neizmerno pa ljubijo ono peščico zemlje svoje, katero nazivljejo po raznih krajih s petimi imeni: domovina, dom, očetnjava, ognjišče in „naša dežela“. Te svoje ljubezni do svojega doma ne morejo nikdar prikriti; dà, koder koli hodi beneški Slovenec (— in on hodi daleč po svetu, o čemer opomnim pozneje kedar —), razlega se tudi hvala in slava „daželi svoji“. Ponosni so na svoje gore, doline, podnebje; „po naše se reče liuš“ — zavrne te celo beneški duhoven; hvalijo ti svoj denar, ceste (— kar je sicer resnično! —) sploh: samohvalje je beneškega Slovenca karakteristika. Prav to samohvalje je prišlo na Tolminskem v pregovor, tako da ima narod za latinsko poslovico „laus propria sordet“ svojo originalno — „beneška hvala“.

Ta ljubezen beneškega Slovenca do „svoje dažele“ in odtod izvirajoča „beneška hvala“ pa ima svoje zgodovinske, celo opravičene korenine! In o tem naj rečem za danes par besed.

V svojem prvem listu sem rekel, da so bili beneški Slovenci že po naravi, kakor tudi politično ločeni od drugih Slovencev. Najbrže tudi neso posedli svojih sedanjih gora in dolin z ostalimi Slovenci vred, kakor tudi, da neso prišli iz Norika čez Predel, kar nam prejasno priča že njihovo narečje in tudi — narodna tradicija. Tudi zgodovinskih migljajev nam ne pomanjkuje: tako na pr. piše papež Gregor Veliki v nekem listu l. 600: „Conturbor quia per Istriæ aditum jam Italiam intrare coeperunt“. Narodnej tradiciji nalik pa piše in trdi več zgodovinarjev (— na pr. kan. Guerra „Otium forojuliense“, vol. III. pag. 218. —): da so beneški Slovenci prišli iz Dalmacije, ali pa celo iz Bosne in Hercegovine. Kakor je sicer taka trditev jako čudna, vendar ni brez zgodovinske podloge, kar nam dokazuje že gornji rek papeža Gregorija Velikega. In če bi nam pomanjkali tudi vsi zgodovinski podatki, dokazal bi nam to — jezik sam, ki ima toliko hrvatsko-srbskih posebnosti. Zadnjič sem naštel nekaj takih posebnosti, in ker imam ravno priliko, naj podam prvo kitico beneško-slovenske narodne pesnice: Božime — Z Bogom:

Ta zadnja vičeri
O juba, je leta!
Božime dikleta,
Jest mnozem iti.

Ne spominjata li izraza: vičeri in dikleta na hrvatske ali srbske „ikavce“? — Pa, pustimo to bodočemu jezikoznancu in vrnimo se k stvari.

Naj bode tedaj že kakorkoli: kakih 35.000 Slovencev se je naselilo ob severo-vzhodnej meji

stare Italije in to do nje naravnih mej. Kakor pa je bila usoda Italije početkom srednjega veka jako burna, ko so se razni narodi podili v krasno Italijo in ker je bila Italija še mnogo stoletij potem prvo in najimenitnejše pozorišče evropske politike, tako so se morali nedvombeno tudi beneški Slovenci pokoriti politični usodi v glavnem delu gornje Italije. In to je res! Že za Longobardov so bili imeniten faktor, s katerim so morali računati isti Longobardi, da, da so se celo njih vojvode učili beneško slovenskega jezika, kar sem opomnil v prvem listu; če so se ga učili tedaj isti longobardski vojvode, učili so se ga nedvombeno tudi drugi longobardski dostojanstveniki — in gotovo ne brez uzroka, koristij in potrebe.

Ko so se pa pojavile na lagunah ponosne Benetke ter čedalje bolj razširjale svojo moč na morji in na suhem, prišli so pod njihovo oblast tudi vsi Slovenci do naravnih mej Italije, tedaj vsi sedanjí beneški Slovenci. Benečani pa so imeli mnogo sovražnikov; ne mej zadajimi so bili tudi vladarji Dunajski. Benečani se na morji neso strašili nikogar, a varstvo svojih severo-vzhodnih mej so poverili — Slovencem, ki so do najnovejšega časa prevestno vršili nalogo svojo.

Visoka naša vlada bi se lahko naučila od istih Benečanov prave in zdrave politike: kako je treba vladati mnogojezične narode svoje, da bodo z veseljem darovali v najopasnejšem slučaju življenje in imetje za skupno domovino ter se ne bodo bali — vislic in svinčenk! Benečani so namreč dobro vedeli, da se more proti zunanjim sovražnikom uspešno boriti le tedaj, če doma vlada blaženi mir in zadovoljnost. Vedeli so pa tudi predobro, da morajo živeti v miru in slogi z ljudstvi ob sovražnih mejah, da si morajo pridobiti njih srca in udanost, če hočejo, da jih v najbolj kritičnih momentih ne puste ter ne uskočijo v nasprotni tabor.

Le-to je veljalo osobito za beneške Slovence! — Ko so prišli beneški Slovenci pod ljudovlado beneško, uživali so mnogo privilegij in starih pravic; vladali so se skoro sami — v cerkvah je baje še zelo gospodovala slovenščina. Benečani pa jim neso odvzeli teh privilegij, v notranje njihovo življenje se neso umešavali mnogo; da, dodali so jim celo mnogo novih privilegij, — pridobili si popolnem njih srca ter izročili jim konečno varstvo državne meje „ob praeservationem gentium barbarorum“. — Beneški Slovenci so bili po svojih privilegijah prosti raznih davkov (na pr. les za ladje in mesto, slamo) in mi vemo, kako je Slovenec občutljiv za vsak novček povečanega davka. Zgodovinarji nam navajajo tudi mnogo slučajev, ki nam pričajo, kako samozavestno so se držali svojih predprav, kar je pač jako častno za beneške naše brate. Prav tako tudi vemo, da je ista republika jako spoštovala te njihove predpravice, tako da je „svetovalstvo desetih“ 17. maja l. 1532 strogo zapovedalo Čedajskemu namesniku: „— di non permettere che gli uomini della villa di Landro vengano astretti ad alcuna fazione contro la forma dei loro privilegi“ — kakor pravi „Slavia italiana“ pag. 60.

In kje drugje bi uživali Slovenci v tistih časih toliko privilegij, ki bi se tako spoštovale? Beneški Slovenec se je čutil pravega gospodarja v zemlji svoji, dočim je ostale Slovence krvavo žulil samosilniški jarem. Mi smo morali izgubiti vsak ponos, vsako zavest, da smo tudi mi nekaj, pri beneških Slovencih pa je cvel tak ponos, taka zavest, se vé v duhu tedanjega časa.

Ni čudo tedaj, če so Slovenci varovali beneške državne meje v občo zadovoljnost Benečanov samih, kajti neka listina že iz leta 1492 (26. sept.) jih nazivlje: „Fideles nostri incolae montanearum et convallium Civitatis Forjuli“ — na kar jim potrdi iznova vse stare predpravice. In neka drugalista iz leta 1628. govori: „che tra li fedelissimi e visceratissimi sudditi di S. Sta devono annoverarsi gli huomini et abitanti delle Convalli et Contrate della Schiavonia detti di Antro et Merso... confiranti con li Arciducali — (torej s Slovenci na Primorskem) — quali in ogni tempo et occasione et specialmente nelli ultimi moti del Friuli hanno dimostrato con li petti et col sangue la vera fede et ardente divotione verso questo Ser.^{mo} Impero.“ Če nam torej trde Italijani sami, moremo jim verjeti! In na službo nam je mnogo listin, ki jih nazivljejo vedno le „fedelissimi Populi“ in „constantissima fede“.

Vsekakor pa moramo reči, da so bili tako zvesti Beneški republiko jedino le radi svojih koristij. Pod Benečani so uživali tedaj mnogo predprav, ki bi gotovo ne veljale več, da so Dunajski vladarji razširili meje svoje čez naravne meje stare Italije. Če so se tedaj borili za republiko, borili so se zajedno tudi za pravice svoje. In to če nekaj reči! to dokazuje: da so se politično gibalí (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdníštvo zaradi domače stvari „Iz Celovca se nam piše“, v kateri je bil govor o dogodku pri pogrebu knezofunda Fundra in o deželnem predsedniku baronu Schmiedu Zabierowu. — Današnja številka ima dve strani priloge.

— (Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora) v petek 29. dan aprila 1887. leta ob petej uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. II. Pravnega in personalnega odseka poročilo: a) O izvršenih letošnjih dopolnilnih volitvah v mestni odbor; b) o prošnji Frana Levstika iz Velikih Lašč, da se mu dovoli izknjižba neke izjave uknjižene na njegovem posestvu. Tajna seja.

— (Odbor „Matice Slovenske“ za XXIII. društveno dobo.) Predsednik: Jos. Marn, njegova namestnika: I. Fr. Levec, II. P. Grasselli; blagajnik: I. Vilhar; pregledovalec društvenih računov in zastopnik v glavnem odboru „Nar. Doma“: L. Robič; ključarja: A. Praprotnik in F. Stegnar; poverovatelja zapisnikov: A. Kržič in I. Šubic; pravdni zastopnik: dr. Iv. Tavčar. Gospodarski odsek: dr. H. Dolenc, P. Grasselli, dr. A. Jarc, L. Robič in I. Vilhar; književni odsek: A. Kržič, Fr. Levec, M. Pleteršnik, dr. L. Požar, A. Raič, Iv. Šubic, I. Tomšič, A. Zupančič in V. Zupančič. Društveni zastopniki v Kopitarjevem odseku: Fr. Levec, A. Praprotnik in dr. J. Zupanec; društveni zastopniki v odseku za Vodnikov spomenik: A. Praprotnik, J. Šuman in dr. J. Zupanec.

— (Naš rojak g. Bonča) dovršil je preteklo soboto živinozdravniške izpite z odliko ter bil promoviran živinozdravnikom.

— (Slovenske menice.) Kmetiska posojilnica Ljubljanske okolice v Ljubljani pritožila se je pri c. kr. finančnem vodstvu v Ljubljani, da v nobeni zalogi kolkov zadnji čas slovenskih menic več dobiti ne more. Vsled te pritožbe odgovorilo je imenovano vodstvo z odlokom z dne 24. aprila t. l., št. 277: „da se ob enem vse tukajšnje davkarije, vsi zalagatelji in prodajalci kolkov opominjajo na že obstoječi ukaz, po katerem morajo taisti tudi blankete s slovenskim tekstom v zalogi imeti.“ Finančno vodstvo storilo je s tem torej svojo dolžnost, želeti je le, da jo spolnujejo tudi slovenske posojilnice in privatni s tem, da rabijo, kolikor jim to le razmere dopuščajo, slovenske menice. Finančno vodstvo v svojem imenovanem odloku tudi pravi: „Tudi mnogo prodajalcev kolkov v Ljubljani je do zadnjega časa imelo v zalogi slovenske menične blankete in ako se to v najnovejšem času več ne zgodi, je uzrok temu le ta, ker taisti slovenskih meničnih blanket neso nič razprodali in so jih radi tega v deželni plačilni urad oddali.“ Ne moremo si kaj, da bi pri tem ne izrekli svojega začudenja, kako da je to mogoče, ko so v Ljubljani trije denarni zavodi z narodnim vodstvom in da vsi ti zavodi ne rabijo slovenskih menic?! In koliko imamo tudi narodnih trgovskih hiš, ki se žalibog dane pravice ne poslužujejo! Dolžnost nam je, vse te prav resno opominjati, da naj ne bodo le samo v teoriji narodni, temveč poslužujejo naj se tudi po mnogem trudu pridobljene pravice. Posebno denarne zavode moramo opozarjati, da storijo svojo dolžnost, kajti drugače res ne zaslužijo nobene podpore, če so v takih vprašanjih tako malomarni, kajti tako ko oni uradujejo tudi vsi Ljubljanski nemški in nemškutarski zavodi in v Berlinu ne izstavljajo nič bolj nemških menic, nego ti naši „narodni“ denarni zavodi. Menimo, da bode ta opomin zadostil, da dotičniki izprevidijo svojo napako, kajti kajnam pomagajo vse dane nam pravice, če se jih konsekvrentno — ne poslužujemo.

— (Šišenska Čitalnica) napravi „majski izlet“ dne 15. maja v prijazni Kamnik, običajno spomladansko veselico pa dne 5. junija. Oni častiti

društveniki, ki bi želeli udeležiti se izleta v Kamnik dne 15. maja, naj se blagovolé oglasijo pri gosp. Janku Struklji v Šiški ali pa pri g. Franu Dreniku v Ljubljani.

— (Petdesetletnica Trnskega.) Zadnjič smo povedali, da bodo Hrvatice, Slovenke in Srbkinje Trnskemu ob njega 50 letnici podarile zlat venec. Danes pa nam je javiti, da je ta venec od preteklega torka razstavljen pri zlatarji Engelsrathu v Zagrebu. Venec je od čistega zlata, ima v premeru 30 centimetrov in je sestavljen iz 44 lavorjevih listov. Zdolaj ima venec zlato petljo, ki se deli na troje. Na srednjem delu je urezano ime „Hrvatice“, na levem „Srbkinje“ in na desnem „Slovenke“. Petlja ima dva traka z napisom: „Kriesničaru u slavu 50. godišnjega pjesnikovanja“. Konec venca veže krona s 5 dijamanti, pod krono pa je grb z monogramom J. T. — Venec je jako lepo izdelan in je slavnemu pesniku dostojen dar.

— („Popotnik.“) List za šolo in dom“ ima v svoji 8. številki nastopno vsebino: O surovosti naše mladine. Fr. Šorn. — Krasopis v ljudskejši šoli. Po češkem izvirniku Karola Šmideka preložil in našim potrebam priredil Radoslav Knaflič. — Drobčinice za zgodovino slov. šolstva. — Slovenska Matica in narodno blago. — Dopisi. — Novice in razne stvari.

— (V Podgradu) bil je dne 26. t. m. znani rodoljub in deželni poslanec gosp. Slavoj Jenko jednoglasno županom izvoljen. Svetovalci, tudi jednoglasno izvoljeni so: Andrej Vičič, Anton Sadič, Ivan Tomažič, Fran Božič, Tome Meršnik in Anton Zadkovič. S to volitvijo prišlo je občine vodstvo v prave roke in sedaj ne bode več čuti pritožeb iz Podgrada.

— (Popravek.) Nedavno priobčili smo dopis iz Železnikov, v katerem se je g. županu Levičniku očitalo, da ne predloži občinskega računa. To očitaje bilo je neopravičeno. Gosp. župan Levičnik prinesel nam je danes dotične račune, iz katerih smo se na lastne oči prepričali, da je za svojega županovanja (od 1884) štirikrat predložil račun, ki je bil vsakokrat potrjen, zadnjikrat koncem decembra 1886. Občinski računi so torej popolnem v redu, rečeno očitaje neosnovano. Ker so taki popravki neprijetni, opozarjamo dotičnega dopisnika, naj se v bodoče strogo drži resnice.

— (Južna železnica) bode izplačevala letos jako malo dividendo, namreč jeden frank na vsako delnico.

— (Komisija za pogozdovanje Krasa) prične obhod prihodnji teden, 3. maja se snide ob 8. uri v Bistrici ter pohodi „Sraščico“. Ob 12. uri se odpelje v Šent Peter ter bode tu ogledala „Osoj-nico“ in sadež v Nemški Vasi in na Kalu. 4. maja zjutraj se odpelje v Gorenje Ležeče ter prehodi sadež občine Vreme. Ob 3. uri popoldne gre iz Britofa čez Senožeče, Razdrto v Vipavo. 5. maja pregled pogozdovanih delov v Vipavi, (Trgu) in Vrhpolji in obravnave. Ob 3. uri iz Vipave v Šent Vid. Na večer v Postojino. 6. maja ob 8. uri zjutraj pregled „Ostrega vrha“, „Soviča“ in „nad jamo“. Ob 1½ uri odpelje se v Ljubljano.

— (Izkaz najdenih predmetov.) Od 1. maja minolega leta do danes so se podpisane uradu naslednje najdene reči oglasile in oddale: 1. dva goldinarja; 2. petak; 3. dežnik; 4. 3 žepni robci; 5. listnica; 6. niz koral; 7. črna denarnica z 2 gld. 29 kr.; 8. rujava denarnica s 4 gld. 62 kr.; 9. dva majhna ključa; 10. velik ključ; 11. bel žepni robec z naznamenovan z M. K.; 12. pet ključev, jeden nož; 13. zlata z biseri okovana zapestnica; 14. niz koral z zlato zapono; 15. višnjevi robec, višnjevi pisker, kos sladkorja; 16. molitvena knjiga; 17. molitvena knjiga, jeden nož; 18. zlati obesek z urezano glavo; 19. molitvena knjiga „Sveta ura“; 20. štiri prazne denarnice; 21. črna denarnica s 4 predali; 22. rudeča listnica; 23. rujav solčnik; 24. rujav dežnik; 25. srebrna tabačnica; 26. srebrna broša iz turškega denarja; 27. 2 gld.; 28. srebrni medaljon; 29. rumen prstan; 30. na veržici viseč tolar; 31. svilnat dežnik; 32. rumenkast solčnik; 33. zlat prstan; 34. srebrna zapestnica z rudečim kamnom s črko R.; 35. štirje ključji; 36. velik kjuč; 37. jerbašček z ženskimi ročnimi deli; 38. dva petaka; 39. denarnica z 1 goldinarjem 65 krajcarji; 40. star dežnik; 41. majhen ključ; 42. rudeča svilnata ruta z 1 gld. 95 kr.; 43. svetinja; 44. denarnica z 82 kr.; 45. dežnik; 46. srebrna žepna ura; 47. srebrna zapestnica; 48. zlat prstan; 49. dva mala ključa; 50.

12 komadov dušic; 51. palica; 52. 2 gld. 50 kr.; 53. 62 $\frac{1}{2}$ kr.; 54. 2 gld. 52 kr.; 55. žepni robec z zneskom 1 gld.; 56. žepna pratika z zneskom 1 gld.; 57. zlato srce z majhnim križcem; 58. srebrna zapestnica; 59. zlata zapestnica; 60. pet nemških knjig „Ausgearbeitete Katechesen“; 61. velika zimska ruta za ženske; 62. srebrna okrogla zapestnica; 63. srebrna okrogla zapestnica; 64. zlata broša. Oni, ki so te predmete izgubili, pozivljajo se, naj se zanje oglase pri policijskem oddelku, sicer se bodo po preteku jednega leta od denašnjega dne izročili najditeljem.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dne 18. aprila 1887.

— (Vabilo.) Ptujsko okrajno učiteljsko društvo priredi dne 4. maja t. l. izlet k sv. Marjeti pod Ptujem. Ravno isti dan izleti tudi Ormoško okrajno učiteljsko društvo. Ob 11. uri predpoludne sv. maša — po maši zborovanje. Ob 1. uri popoldne skupni obed — po obedu prosta zabava s petjem in godbo. — Obe društvi vabita vse bližnje tovariše in prijatelje k temu izletu.

— (Kraljeva akademija znanostij in umetnostij v Belemgradu) je sedaj ustanovljena, ko je kralj imenoval predsednika in člane akademije. Predsednikom je imenovan slavni naravoslovec dr. Josip Pančić. V odseku za umetnost pa je poleg pesnika Nenadovića, historika Valtrovića in dramatika Matije Bana tudi naš slavni rojak, skladatelj Davorin Jenko. Predsednik akademiji ima 2400 dinarjev stalne letne plače, člani pa po 1200 dinarjev letne nagrade.

— (Nov poštni urad) se bode 16. maja otvoril v Št. Petru pri Gorici. Vsakdanjo zvezo bode imel s pošto, ki vozi mej Gorico in Rifenberkom.

— (Akad. društvo „Triglav“) ima svoje I. redno zborovanje v soboto dne 30. aprila 1887. v gostilni „zum gold. Ross“, Mariabilderstrasse, ob 8. uri zvečer. — Dnevni red: I. Čitanje zapisnika. — II. Poročilo dosedanjega odbora. — III. Volitev predsednika. — IV. Volitev novega odbora. — V. Slučajnosti. — Gosti dobro došli!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 28. aprila. V pravdi državnih poslancev Wrabtz in Pattaia zaradi razžaljenja časti bil Pattai obsojen na 50 gold. globe, eventualno na deset dni zapora. — V včerajšnji seji gosposke zbornice odseka za jezikovno naredbo je pravosodni minister, kakor javlja „Presse“, temeljito dokazal, da je naredba zakonita in da se ž njo zljajša notranje uradovanje sodišč, za katere je veljavna. Schmerling in Unger zagovarjala sta nasprotno stališče, Randa pa je dokazal, da se naredba popolnem strinja z obstoječimi zakoni. Ministerski predsednik govoril jedrnat ob jezikovnem vprašanju in o političkih momentih, ki so ž njim v zvezi, večina odsekov pritrjevala je s priznanjem njegovemu govoru. Conrad govoril v posredovalnem, spravljivem zmislu, na kar je ministerski predsednik še enkrat dokazal, da je naredba vseskozi zakonita. Danes nadaljevanje.

Dunaj 27. aprila. Cesar podelil tudi predsedniku ogerske gosposke zbornice, Senyeyu, in F. M. L. knezu Windischgrätzu red zlatega runa.

Peterburg 27. aprila. „Herold“ javlja, da hoče finančno ministerstvo izboljšati rusko valuto. V ta namen bodo carinski uradi carino deloma namesto v zlatu v kreditnih biljetih pobirali. Vse ruske bankovce, ki so na inozemskih borsah v prometu pokupila bode ruska vlada in ob enem prepovedala, da se bankovci v inozemstvo ne smejo v množini oddajati. Le potovalci smejo manjše zneske v bankovcih jemati v inozemstvo.

Peterburg 27. aprila. Kakor se govori, se je na novo notranje posojilo v znesku 100 milijonov samo tukaj tisoč milijonov podpisalo.

Pariz 27. aprila. Časopisi razpravljajo vprašanje, ali ne namerava Nemčija z zavlačenjem Schnaeblove zadeve zapeljati nas do kakega neumnega koraka. Vsi listi zategadelj izjavljajo, da je mirnost potrebnejša, nego kdaj.

Pariz 27. aprila. Izvestje Havasovo: Nemčijo želi afëro Schnaebele kmalu poravnati.

Po telegramu iz Berolina se vsa zadeva ugodno razvija.

London 27. aprila. Iz Bombaya došla vest, da je v Kilisu 2000 Rusov in da so tudi posadko v Penzdehu pomnožili.

Rio de Janeiro 27. aprila. Cesar braziljski je nevarno zbolel.

Dunaj 26. aprila. Cesar podelil ministru vnanjih zadev grofu Kalnokyju, vojnemu ministru Bylandt-Rheidtu, generalu konjice Pejačeviću in vrhovnemu dvornemu maršalu, grofu Szechen-u, red zlatega runa.

Vöslau 26. aprila. Mej včerajšnje nevihte ubežalo 17 oseb v vinski hram. Strela udarila v hram in ubila dve osebi. Vsi ostali omamljeni in teško ali pa lahko ranjeni.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192—22)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

4. izkaz

dobrovoljnih darov za napravo zastave „slovenskega delavskega pevškega društva Slavcev“ v Ljubljani.

Izkazano v 3. izkazu	320 gld. 47 kr.
Nadalje so darovali:	
Gosp. Vidmar J., nabral v Horjulu	5 „ 24 „
„ Karol Lorenc v Šiški	5 „ — „
„ Vinko Mallot	10 „ — „
„ Fran Kollman	50 „ — „
„ Stefan Klun	5 „ — „
„ Vičič Ivan	5 „ — „
„ T. Kavčič, nabral	1 „ — „
„ J. Kramar, nabral	26 „ — „
Na Novoletnici nabralo se je	1 „ 26 „
Gosp. Miha Jeločnik nabral	3 „ 26 „
Pri raznih prilikah se je nabralo	— „ 82 „
Gosp. J. Majer	10 „ — „
„ Mikulinič Tone	5 „ — „
„ Milavec Jakob	5 „ — „
„ Kočmur J., župan in poštar na Igu	1 „ — „
„ Tomšič J., posestnik na Vrhniki	1 „ — „
Veleč. gosp. Zamejcek A., kanonik	10 „ — „
„ „ Klun K., kanonik	3 „ — „
„ „ prof. Maru J.,	2 „ — „
Gospa Julija Materna	5 „ — „
Vkupe	475 gld. 05 kr.

Loterijske srečke 27. aprila.

V Pragi: 87, 85, 43, 60, 69.

Tujci:

26. in 27. aprila.

Pri **Elvenich** iz Frankobroda. — Wessely, Schaffer, Müller, Fiala z Dunaja. — pl. Fünke iz Monakova. — Arnstein iz Prage. — Isnanghi iz Rive. — Kropatschek, Küper, Petrovič, Stauber, Prohaska, Brodčević iz Zagreba. — Walzer iz Celja. — Mlekuž iz Starega trga. — Pascotini, Maseratti iz Trsta. — Weisenböck iz Monakova. — Nördlinger iz Stuttgarta. — Berger, Werner, Fuhrman, Pollak, Barogi, Müller z Dunaja. — Munk, Richter iz Brna. — Zsakula, Kallman iz Budimpešte. — Mauerböck iz Zagreba. — Markgraf, dr. Stenzel iz Trsta. — Galamboš iz Pulja. — Mali iz Idrije.

Pri **pl. Skrzenoska**, Schweiger, Bettelheim, Böhm, Ohms, Lupini z Dunaja. — Janchen s Češkega. — pl. Wagner iz Sirna. — pl. Vesteneck iz Rudolfovca. — Gramer iz Koprivnice. — pl. Witten, Nosan iz Trsta. — pl. Schiwitzhoffen, Dragatin iz Gorice. — Gradenstein iz Berolina. — Grof Wurmbrand, Kraus, Rosenwasser, Willems, Arbach, Reiser, Handl, Feller, Lienhart, Einstein, Kras z Dunaja.

Pri **Virantu**: Faber Alb. in Art. iz Kočevja. — Vovk iz Bleda. — Lilek iz Črnomlja. — Tomec iz Starega trga. — Stuhly iz Senožec.

Pri **avstrijskem cesarju**: Raje iz Gradca. — Selak iz Cerknega. — Blichard, Vodička s Češkega. — Aschman iz Ribnice.

Pri **južnem kolodvoru**: Lindenberg iz Stuttgarta. — Gradenstein z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Thyboe, Peterjen iz Danskega. — Pfeifer iz Trienta.

Umrli so v Ljubljani:

26. aprila: Ana Židan, zasebnica, 80 let, Franciskan-
ske ulice št. 12, za plućnico. — Ana Žan, dekla, 28 let,
Kravja dolina št. 11, za bramorico.

V deželnej bolnici:

26. aprila: Fran König, konduktor, 29 let, za jetiko.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
26. aprila.	7. zjutraj	735-23 mm.	12-0 C	brezv.	jas.	0-30 mm.
	2. pop.	732-64 mm.	20-2 C	sl. vzh.	d. jas.	dežja.
	9. zvečer	733-81 mm.	15-0 C	brezv.	jas.	—
27. aprila.	7. zjutraj	736-02 mm.	12-0 C	sl. zah.	obl.	1-20 mm.
	2. pop.	738-42 mm.	12-6 C	sl. vzh.	d. jas.	—
	9. zvečer	740-26 mm.	11-2 C	sl. vzh.	obl.	dežja.
Srednja temperatura 15-7° in 11-9°, za 5-2° in 1-3° nad normalom.						

Dunajska borza

dne 28. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 81-20	gld. 81-40
Srebrna renta	82-15	82-40
Zlata renta	111-80	112-—
5% marčna renta	97-65	97-20
Akcije narodne banke	873-—	874-—
Kreditne akcije	281-—	282-70
London	127-15	126-40
Srebro	—	—
Napol.	10-05 $\frac{1}{2}$	10-05 $\frac{1}{2}$
C. kr. cekini	5-99	5-97
Nemške marke	62-37 $\frac{1}{2}$	62-25
4% državne srečke iz l. 1854	25) gld. 127	gld. 75
Državne srečke iz l. 1864	100	165
Ogerska zlata renta 4%	100	65
Ogerska papirna renta 5%	87	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116	50
Zemlj. obč. avstr. 4 $\frac{1}{2}$ % zlati zast. listi	125	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	50
Kreditne srečke	100 gld. 178	75
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	103
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	232	—

Vabilo.

Dne 11. maja 1884. leta je bila v Divači najdena krasna vilenica. Nje zale umotvore je občudovalo že mnogo, mnogo odličnega občinstva; da s ponosom beležimo, udje preslavne vladarske hiše so tudi blagovolili podati se v prelepe podzemne prostore.

Sodba o vilenici se v obče glasi: Divna vilenica je dika Divači.

V proslavo triletja se vilenica **8. maja t. l.** **slovesno odpre.** (298—2)

K obilnemu obisku naše vilenice vabi uljudno

Gospodarski svet v Divači.

Podpisani naznanja p. n. gospodi in duhovščini, da ima v **Gorenjem Logatcu**

veliko zalogo

mnogovrstnih dobrih vin,

n. pr. Dolenjske, Metličane, Hrvaške in Teranske. — Kupna cena ni (prenapeta) visoka. Naročbe se brezmučno izvršujejo. — Na mnoga naročila uljudno vabi

Danijel Predovič,

(301—1) **viški trgovec v Gorenjem Logatcu.**

Dober postranski zaslužek.

Agente za zavarovanje za življenje in proti ognju za mesta, trge in večje župnijske kraje vsprejme **dobro in jako priljubljena avstrijska družba**. Pri primerno uspešnem delovanju stalne plače. — Pismena vprašanja pod „L. N. 1867“ poslati temu listu. (70—25)

Št. 40.

(290—2)

Oznaniilo.

Podpisani okrajni cestni odbor oddal bo na javni dražbi dne **11. maja** ob 3. uri popoldne **zgradbo novega zidanega mostu na potoku pri Rašici.**

Varščina znaša 10% ter 130 gld.

Načrt, proračun in drugi pogoji razvidijo se pri podpisnem načelniku.

Okrajni cestni odbor v Velikih Laščah,

dne 23. aprila 1887.

Matija Hočevar, načelnik.

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKO

pri c. kr. konc. Anchor Line,
Dunaj, 1., Kolowratring 4.

KMETOVALEC.

Gospodarski list s podobami.

Št. VII. tega najboljšega, največjega in najcenejšega slovenskega gospodarskega lista prinaša sledečo vsebino:

Snaženje sodov. — Kako svinje rabiti za narejanje komposta. — Sol pa živinska klaja. — Nekoliko o reznji drevja. — Zdravljenje sadnega drevja od bledice. — Vzoren načrt svinjaku. — Gospodarske novice. — Vprašanja in odgovori. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Inserati.

„KMETOVALEC“ izhaja v Ljubljani po dvakrat na mesec na celi pol ter stane za celo leto 2 gld.; gg. učitelji in šolske knjižnice dobijo ga za polovico naročnine.

INSERATI, priobčeni v „KMETOVALLCU“, imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmetijskih krogih. Zelo priporočljiv je „KMETOVALEC“ za objavljanja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebin.

Plznsko uležano pivo.

Usojamo si s tem naznanjati, da se bo točarenje našega uležanega piva pričelo v 2. dan maja 1887, ter pričakujemo z veseljem obilnih naročil.

S spoštovanjem

Meščanska pivovarna v Plznu,
ustanovljena leta 1842.

Glavna zaloga v Gradci pri F. SCHEDIWY,
Annenstrasse 19.

Ker se bodo opustile sobe za tujce v hotelu „EVROPA“, bode se od danes do 1. maja vse dobro ohranjeno

pohišje teh sob
iz proste roke prodajalo. (300—1)

Spretnega, v odvetniških poslih dobro izurjenega (305)

pisarja

vsprejme odvetnik na deželi. Plača po zmornosti — do 60 gld. na mesec. Ponudbe s kratkim curriculum vitae naj se pošljejo pod „Dr. Kr.“ upravnistvu tega lista.

V najem se dá stara
pekovska obrt
v Florijanskih ulicah h. št. 21,

z vso pripravo za pekovsko obrt, z zalogo moke in drv, po jako cenih pogojih. — Natančneje se izve ustno ali pismeno v teku osmih dnij pri gospodu Jarnej Zuzek-u, pekovskemu mojstru ravno tam. (304—1)

CACAO
in
ČOKOLADA
VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajski razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (856—108)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.
VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

Banka „Slavija“
vsprejme več
potovalnih zastopnikov

za zavarovanje življenja. — Ponudbe vsprejema glavni zastop v Ljubljani, Kongresni trg št. 7. (299—1)

Deklica,
še ne stara dvajset let, vajena v trgovini in v vseh ženskih ročnih in domačih delih,
želi ustopiti v primerno službo.

Kdor želi natančneje izvedeti, naj vpraša z naslovom: K. K. poste restante št. Vid nad Vipavo. (286—3)

Restavracija „Švicarija“
(v Tivolijem parku).

S 1. majem se bodo zopet imela gorka jedila. Postreglo se bode tedaj poleg kave, čokolade, čaja, suhega mesa, salami, surovega masla, sira, Koslerjevega piva, dolenskih, istrskih, tirolskih in dolnjeavstrijskih vin, tudi z

gorkimi jedili.

Na mnogobrojni obisk uljudno in udano vabi
Hans Eder, restavratör.
(306—1)

Takoj delujoče. Uspeh zagarant.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTUM
(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpadlih in osivelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zagarant. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u**; v Trstu A. Praxmarer, P. Prendini; v Gorici lekar C. Cristofaletti; v Reki lekar J. Gmeiner; v Celju Ed. Fellé; v Mariboru J. Martinz; v Gradci: Kasp. Roth, Murplatz 1.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orijentalno lepotoilno sredstvo, ki nareja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

Ne sleparija! (251—2)

VIZITNICE
pripotica
NARODNA TISKARNA
v Ljubljani.

BRATA EBERL
prodajata najboljše in najcenejše
oljnate barve, lake in firneže
lastnega izdelka, na debelo in drobno, nadalje
prstene in kemične barve in čopiče ter vse v
njijino stroko spadajoče blago. (87—59)
LJUBLJANA. Za frančiškansko cerkvijo, v hiši
gospoda J. Vilhar-ja hiš. šte. 4. LJUBLJANA.

Lastnikom žrebcev!

S tem naznanjamo z veseljem, da je Andrej Rovar, živinozdravniški kovač na Colu pri Vipavi, dva žrebca žlahtnega plemena, ki sta lastnina visokorodnega grofa Lanthierija, z mirnostjo in gotovostjo izvrstno rezal in ga tedaj najbolje priporočamo. (303)

Gračinsko oskrbnistvo v Vipavi.

Ob Prulah ležeče
Marijno kopališče

odpre se v 1. dan maja. Izdajali se bodo tudi naročilni listi na kopeli v lesenih in kamnitih banjah.

K mnogoštevilnemu obisku vabi uljudno
Josipina Zlakowski.
(294—2)

Sigurna
!eksistenca!

Vsakemu pridnemu možu daje dobre dohodke prodaja stvari, ki jo občinstvo rado kupuje. **Visoka provizija. Dokazljiv zaslužek mesečno 100—200 gld.** Ponudbe naj se pošiljajo na **kaufm. Kanzlei „La Confidentia“** v Budapešti. (198—2)

Zobozdravnika Paichel-a
ustni in zobni preparati.
(Ustnovodna esenca in zobni prašek.)

Izvrstna sredstva za čiščenje in ohranjenje zob, zabranijo, da se ne dela zobni kamen, osvežijo usta in odpravijo smrdečo sapo.

Posebno utrjujejo otle zobe, ustavljajo krvavenje dlesna, zabranjujejo trohnenje zob in če se stalno rabijo, odpravijo vsake zobne bolečine. **Cena steklenici zobovodne esence 1 gl., skatelci zobnega praška 60 kr.** (288—6)

Dobiva se v ordinacijskem prostoru pri Hradskega mostu v Köhlerjevi hiši I. nadstropje, pri lekarji Švobodi in trgovci Karinger-ji.

Otvorenje gostilne na Glincah.
Usojam si s tem naznanjati, da bodem s 1. majem (v nedeljo) prevzel in otvoril gospoda Josipa Tribuč-a
gostilno na Glincah.
Za dobro vino in pivo, potem za dobra gorka in mrzla jedila in za hitro postrežbo bode skrbnjeno.
Za mnogobrojni obisk se priporoča
Franjo Poljšak,
gostilničar.
(295—2)

V 1. dan maja
otvori se 30° R. gorka
MINERALNA KOPELJ TOPLICE
na Dolenjskem.
V zdravilnem kraju je poštna in brzojavna postaja. — Od železniške postaje Ljubljana pripelje se v Toplice v 6 urah in od Vidma-Krškega pa v 5 urah.
Razen skupnih kopelij so 3 kabine za potilno zdravljenje pripravljene.
KULOVIC, kopeljni zdravnik in najemnik.
(308—1)